

KLASSEKAMPEN

Ansvarlig redaktør: Bjørgulv Braanen
 Administrerende direktør: Christian Samuelsen
 Redaksjonssjef og featureredaktør: Mari Skurdal
 Nyhetssjef: Kjell-Erik N. Kallset og Mimir Kristjánsson
 Kulturredaktør (fung.): Mari Brenna Volla
 Utenriksredaktør: Yohan Shanmugaratnam
 Utviklingsredaktør: Katrine Ree Holmøy
 Utgitt av © Klassekampen AS.
 Ettertrykk og elektronisk videre distribusjon forbudt uten etter særskilt avtale.

By og land

■ Kommentatorer i mange av de største riksdekkende mediene har banket inn i det uendelige at det ikke er noen forskjell på regjeringalternativene: rødgrønt eller Høyre/Frp. Men når støvet har lagt seg etter en oppkavet valgkamp, stiger likevel et bilde av grunnleggende forskjeller i norsk politikk fram. Til tross for at Ap i perioder har støttet og fremmet markedsliberalistiske reformer, samarbeider det tett med fagbevegelsen og har stor troverdighet som forsvarer av arbeidstakernes interesser. Fremdeles representerer Ap viktige deler av den norske arbeiderklassen.

■ Dette valget er likevel ikke et valg mellom Høyre og Ap, men mellom et rødgrønt styre og en regjering av Høyre og Frp. Solberg-regjeringen har angrepet arbeidstakernes rettigheter og svekket statens inntekter gjennom skattekutt som har kommet de rikeste til gode. Det er en kurs for privatisering og konkurranseutsetting av offentlige tjenester. Det mest dramatiske har vært sentraliseringspolitikken og landbrukspolitikken, der små og mellomstore bruk svekkes til fordel for store. Det er et brudd med en lang norsk tradisjon for balansert utvikling mellom by og land.

■ SV og Rødt har drevet en effektiv valgkamp og satt fordeling, velferdsprofitorer og miljø på dagsordenen. Samtidig er det en svakhet at «de røde» i liten grad snakker om distriktspolitikken. Derfor er Sp en viktig komponent i en rødgrønn allianse. Norge har valgt en annen vei enn mange andre land, med spredt bosetting, desentralisert landbruk og en industri som i stor grad har hatt tilholdssted i distriktene. Ap var ikke bare et parti for arbeiderklassen, men også for småbrukere og fiskere. I dag er det Sp som sterkest representerer sentrum-periferi-aksen. Skal vi hindre økende polarisering og avstand mellom ulike velgergrupper, må vi styrke båndene mellom arbeiderklassen, distriktsbefolkningen og de voksende gruppene med høyere utdanning. Et rødgrønt styre av Ap, Sp og SV, med støtte fra Rødt og kanskje MDG, representerer denne alliansen. Den kan samle – og ikke splitte – det store flertallet i Norge som ønsker fellesskap og likhet. By og land, hand i hand.

BJØRGULV BRAANEN

Washingtons brennevinslag

Kalenderen

11. SEPTEMBER

Det var det største slaget i antall soldater, og den lengste endagskampen under den amerikanske revolusjonen (1775–1783). I dag er det 240 år siden slaget ved Brandywine Creek, som varte i elleve timer før general George Washington (1732–1799) trakk seg tilbake for å forsvare hovedstaden Philadelphia mot de britiske troppene til

general Sir William Howe (1729–1814).

I slutten av august 1777 landet de 17.000 britiske troppene med vel 260 skip ved munningen av Elk River ved dagens Elkton i Maryland, 60–80 kilometer sørvest for Philadelphia. Washington lå med sine 20.300 menn ved Chadds Ford. Howe marsjerte sine menn til Brandywine Creek, Washingtons høyre flanke, uten at hans speidere oppdaget det før de sto tett på hverandre. Washington beordret tre divisjoner

Washington

til kvekernes Birmingham Friends Meetinghouse and School. Britene brøyt gjennom rekkene på høyre flanke. Generalløytnant Wilhelm von Innhausen und Knyphausen (1716–1800), og hans tyske leiesoldater fra Hessen, angrep Chadds Ford og knuste amerikanernes venstre flanke. Divisjonen til Nathanael Greene (1742–1786) og den polske adelsmannen Kazimierz Pułaski (1745–1779) holdt stand lenge nok til å legge nytt forsvaret rundt Philadelphia. **PMJ**

Det nærmeste valgkampen kom utlandet, var en svensk forstad.

Verden kan vente

Hedda B. Langemyr

FOKUS

Ingen bør koste på seg å bli overrasket over at denne valgkampen i så liten grad endte opp med å dreie seg om Norges rolle i verden. Vi kan bli provosert av det, selv sagt, og vi kan kjenne på en viss flauhet. Men først og fremst må vi erkjenne at det er sånn det blir når de to store partiene i så stor grad er enige og det samtidig virker som at fløypartiene i svært liten grad er opptatt av å tone flagg.

Til høyre skjer det fordi det partiet faktisk sitter i regjering. Deres mest aktive utenrikspolitiske debattant, Christian Tybring-Gjedde, tar riktignok titt og ofte til orde for en annen linje enn regjeringens, særlig med hensyn til Russland – men i en valgkampsesong hvor regjeringens imponerende evne til å leve med to motstridende budskap rundt ett og samme bord har selv den typen dissens havnet litt i bakevja.

Til venstre virker det litt som at verken Rødt eller SV egentlig har sett seg tjent med å dreie valgkampen i retning av utenrikspolitikken. En politiker som Bård Vegar Solhjell etterlyser riktignok mer uenighet, på saklig vis – litt på samme måte som redaktør i

Aftenposten, Harald Stanghelle gjorde for noen dager siden. Trangen til å virkelig minne velgerne på at det er vesentlige forskjeller på politikken til Arbeiderpartiet og partiene til venstre for dem i et valg hvor det store partiet har lekket til de små, har likevel ikke vært tilstede.

Da er det en mager trøst med undersøkelser av typen Norsk utenrikspolitisk institutt (Nupi) bestilte hos Sentio, som kunne fortelle at to av tre velgere mener at utenrikspolitiske spørsmål spiller en rolle for deres partivalg og at det for én av fire spiller en «viktig eller en svært viktig» rolle. Det er selvsagt fristende for alle

«I randsonene av norsk politikk ser vi nye legeringer danne seg»

som jobber med eller er interesserte i denne typen problemstillinger å peke på en slik måling og konkludere med at både politikere og presse bommer på strømmningene i befolkningen.

Men lite står på spill i denne typen egenmeldinger, og målingen kunne også fortelle at velgerne tilskriver størst utenrikspolitisk troverdighet nettopp til de to store partiene som er enige om det meste – blant annet at spørsmålene knyttet til disse tingene bør diskuteres i lavmælte og ordnede former.

Det spørres om debatten må løftes mer aktivt frem. Når Solhjell

eksempelvis gjentatte ganger har etterlyst mer meningsbrytning, tror jeg ikke det utelukkende er fordi han mener at det vil gagne hans eget parti – han ser også at den såkalte konsensuspolitikken ikke vil fortsette å være sunn dersom man ikke har en ansvarlig høyttentkning rundt disse temaene.

Om hvordan Norge vil reagere på det økte presset vi kan forvente med hensyn til en opptrapping i Afghanistan. Om vi etter hvert skal revurdere vår deltagelse i sanksjonspolitikken overfor Russland – eller i det minste forsøke å spille en mer moderat eller modererende rolle i den retoriske og militære opptrappingen mellom landet og

Nato. Om vi skal foreta en grundig gjennomgang av vår rolle i Libya-intervensjonen.

For å nevne tre helt åpenbare spørsmål.

På sikt vil de store partiene dra nytte av å legge opp til denne diskusjonen oftere. I randsonene av norsk politikk og medieoffentlighet ser vi nemlig nye legeringer danne seg – blant annet hjulpet fram av opplevelsen av en lukket eller fraværende debatt rundt betente utenrikspolitiske spørsmål. Den tendensen ignoreres på egen risiko. Norsk politikk og presse bør vokte seg vel for å skyve legitime, saklige motforestillinger ut dit – selv om det inntil videre kan virke kostnadsfritt.

Hedda B. Langemyr,
 daglig leder i Norges Fredsråd
 hedda@norgesfredsrad.no

NOBELKOMITEEN

AV ANDREAS IVERSEN OG ANDERS BORTNE

